



PORSENN o.p.s. VÝROČNÍ ZPRÁVA 2010

ÚVODNÍ SLOVO

Vážení přátelé, milí příznivci,
v roce 2010, šestém roce našeho působení, jsme si potvrdili správnost námi dříve nastoupené cesty. Ačkoli by se mohlo zdát, že úspory energie s rostoucí cenou energie budou jedním z nejžádanějších komerčních artiklů, stále tomu tak není. Zřejmě musíme překonat určité období „nižší efektivity“ na cestě k zásadnímu snížení energetické náročnosti. Příkladem je program Zelená úsporám, který u veřejnosti nevyvolal zájem proto, že budou ušetřeny emise skleníkových plynů a primárně dokonce ani proto, že dochází k významným úsporám energie v době životnosti provedeného opatření. Hlavním motivem byl výhled na získání dotace ve výši až 60 % nákladů. To se také projevilo v kvalitě přípravy projektů, ale bohužel také při jejich realizaci. Podobnou situací bylo možno pozorovat i na úrovni municipalit, nejen v případě dotací na zateplování, ale také při realizaci výběrových řízení na dodavatele energie, které jakoby městům bralo „energii“ na přípravu strategie pro skutečné (absolutní) úspory energie. Také evropská směrnice o energetické náročnosti budov z roku 2002 - a to i přesto, že její působení bylo v ČR odloženo až do roku 2009 - nepřinesla téměř žádný viditelný efekt. Rok 2010 to názorně ukázal v oblasti poptávky po průkazech energetické náročnosti, které se staly pouhou formální záležitostí, nikoli zárukou energetické efektivity.

Dalším příspěvkem k momentální nestabilitě na cestě k udržitelné energetice byla pokračující nepřiměřená podpora elektřiny z fotovoltaických elektráren. Ta přispěla - a můžeme se domnívat, že zčásti i záměrně - k dalšímu omezení rozvoje obnovitelných zdrojů energie v ČR.

Optimisticky však věříme, že pozitivní příklady, kterých jsme ve své praxi svědky, budou stále častější a my budeme moci hledat nové výzvy. Pozitivním indikátorem je i vyšší zájem o technologie pasivních domů a o dřevostavby, třebaže finanční krize zasáhla velmi výrazně i zde.

Přejeme Vám i sobě rok bez krizí

Jan Picka
předseda správní rady

Miroslav Šafařík
ředitel

POSILÁNÍ

Posláním naší společnosti je od jejího založení v roce 2004 asistence při přenášení principů udržitelného rozvoje do běžné praxe, a to především v oblastech stavebnictví, hospodaření s energií a využívání obnovitelných zdrojů energie.

Reagujeme tak na stále nízké povědomí veřejnosti o dopadu lidské činnosti na životní prostředí, zejména pak energetické a materiálové náročnosti při uspokojování našich potřeb.

Nekomerční aktivity jsou zaměřeny na poskytování služeb zejména municipalitám a fyzickým osobám v oblasti energetického řízení a úspor energie a jsou z části podporovány z veřejných zdrojů. Dále se jedná o metodickou podporu rozhodovacích procesů ve veřejné správě, zpracování strategických studií v oblastech veřejné podpory, energetické účinnosti, obnovitelných zdrojů energie, energetického managementu a obecně udržitelného rozvoje.

Kromě toho jsou poskytovány komerční služby v oblastech zpracování energetických auditů, průkazů energetické náročnosti budov a odborných posudků a podkladů pro získání dotací.

PRŮŘEZ HLAVNÍ ČINNOSTÍ SPOLEČNOSTI PORSENN O.P.S. V ROCE 2010

» Projekt MODEL

V roce 2010 byl ukončen dlouhodobý mezinárodní projekt MODEL, podpořený z programu Intelligent Energy Europe. Tento projekt probíhal v letech 2008-2010 a byl koordinován organizací Energy Cities. V první polovině roku 2010 realizovala PORSENN o.p.s. poslední školení a workshopy v rámci projektu ve městě Jilemnice. Ve městech Jilemnice, Vsetín a v MČ Praha-Libuš také v roce 2010 pokračoval sběr dat o spotřebě energie pomocí aplikace e-manažer 2.0., která byla zmíněným městům poskytnuta v rámci projektu zdarma.

» Software e-manažer

V roce 2010 byl dokončen vývoj základní verze software e-manažer 2.1. Tato on-line aplikace je určena především pro města a obce a slouží jako základní nástroj energetického managementu. Poskytuje přehled o struktuře a výši spotřeby (případně výroby) všech druhů energie (elektřiny, tepla, plynu) a vody ve všech budovách a zařízeních v majetku města. Výrazným způsobem pomůže při řízení spotřeby a plánování energeticky úsporných opatření, inventarizaci odběrných míst pro účely výběrového řízení na dodavatele energie, při základní pasportizaci budov a mnoha dalších činnostech. Jedná se o dálkově spravovanou databázi, k níž má každý uživatel přístup pomocí přiděleného jména a hesla přes webové rozhraní. Základní funkce softwaru si lze bezplatně vyzkoušet po registraci na stránkách www.energetickymanagement.cz.

» Demoverze SW e-manažer

Společně s ostrou verzí e-manažer je všem potenciálním uživatelům k dispozici zdarma demoverze aplikace e-manažer. Je určena zejména pro města a obce, které si přejí pravidelně sledovat a vyhodnocovat spotřebu energie, ale nepotřebují využívat možností plné verze softwaru nebo mají v majetku pouze několik budov. Demoverze byla zprovozněna v rámci projektu Environmentální řízení měst se zaměřením na energetický management.

» Portál energetického managementu

Ve druhé polovině roku 2010 jsme zprovoznili webové stránky www.energetickymanagement.cz. Tento portál slouží jako základní informační nástroj pro zástupce měst a obcí v oblasti hospodaření s energií a také jako vstupní brána do softwaru pro energetický management e-manažer.

Náhled webových stránek energetického managementu



» Projekt Environmentální řízení měst se zaměřením na energetický management

Tento dvouletý projekt podpořený ze Státního fondu životního prostředí (projekt č. 15830962) byl v roce 2010 dokončen. Podstatou projektu byla školení a workshopy ve 4 městech ČR - Ústí nad Labem, MČ Praha-Libuš, Vsetín a Tábor. Publikace Environmentální řízení měst byla distribuována již více než 100 zástupcům měst a obcí. Kromě školení, seminářů a publikace byly též zprovozněny internetové stránky projektu na adrese www.emaspromesta.cz. Na projektu spolupracovali a školení a workshopů se účastnili zástupci Ministerstva životního prostředí ČR a zástupci města Chrudim, které zatím jako jediné v ČR zavedlo systém EMAS do praxe.



» Transfer zkušeností s implementací EPBD pro Makedonii

Projekt financovaný UNDP s oficiálním názvem „Study tour to Czech Republic on Energy Efficiency in Building, Climate Change Mitigation, Capacity-building for participants from Republic of Macedonia“ umožnil zpracovat podrobnou studii popisující české zkušenosti z implementace EPBD (Směrnice o energetické náročnosti budov). V rámci projektu absolvovala

„Svoboda bez vzdělání je nebezpečná,
vzdělání bez svobody je zbytečné.“

John Fitzgerald Kennedy

současné makedonská delegace týdenní studijní cestu a měla tak příležitost vyslechnout české zkušenosti přímo od zodpovědných pracovníků příslušných ministerstev, a současně navštívit některá města s příklady dobré praxe.



» Projekt Energetický management a decentralizovaná energetika

Projekt byl podpořen z Programu rozvoje venkova a byl koordinován Centrem pro komunitní práci Jižní Čechy. PORSENNA o.p.s. v rámci projektu realizovala cyklus 10 školení a workshopů v celkem pěti městech ČR: Vysoké Mýto, Týn nad Vltavou, Jihlava, Český Brod a Chrudim. Dále bylo součástí projektu uspořádání Dnů udržitelné energetiky ve městech Jilemnice a Chrudim. Předpokládaný konec projektu byl počátkem roku 2011.

» Studie: Jak optimálně zateplovat

Pod jednoduchým názvem se skrývá detailní analýza potenciálu a možností zateplování (v širším slova smyslu) podle zadání Asociace výrobců minerální izolace. Jedním z výstupů studie je postup pro stanovení optimální tloušťky tepelné izolace v závislosti na zásadních vnějších faktorech, nejen na vývoj cen energie. Účelem studie bylo podpořit snahu o prosazení co nejúčinnější implementace novely evropské směrnice o energetické náročnosti budov.

» Studie o dopadech zateplování budov na spotřebu uhlí a zemního plynu v ČR

Studie zpracovaná pro Hnutí Duha vyčísluje potenciál realizace souboru opatření na straně spotřeby - v sektoru bydlení a v terciérním sektoru a to včetně dopadu do snížení spotřeby primárních zdrojů, uhlí a zemního plynu.

Reálný potenciál úspor, který je možné realizovat v rozmezí let 2010 - 2050 v obou sledovaných sektorech představuje minimálně polovinu stávající konečné spotřeby, tj. téměř 120 PJ, z toho téměř tři čtvrtiny v sektoru bydlení.

Předpokladem pro dosažení tohoto potenciálu je realizace opatření ke snížení energetické náročnosti v souladu se zásadami správné praxe. Výše potenciálu je stanovena jako součet efektu provedení investičních opatření a efektu energetického managementu, tj. vlivu uvědomělého chování uživatelů budov.

Studie je v plném znění k dispozici na webových stránkách Hnutí Duha.

» Energetické audity bioplynových stanic

Zpracování energetických auditů bioplynových stanic bylo z větší části vyvoláno aktuálními výzvami v dotačních programech, zejména pak v rámci devátého kola příjmu žádostí o finanční podporu projektů z Programu

rozvoje venkova ČR, poskytovanou Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EAFRD). Řídícím orgánem EAFRD v ČR je Ministerstvo zemědělství, příjem a zpracování žádostí zajišťuje Státní zemědělský intervenční fond. Dále byly zpracovány energetické audity v rámci třetí výzvy k podání žádostí o finanční podporu projektů z Operačního programu podnikání a inovace - programu EKO-ENERGIE (2007-2013).

Stále častějším požadavkem bylo zpracování energického auditu pro účely financování výstavby bioplynové stanice.

Objednateli energetických auditů byly jak společnosti dodávající technologie BPS, tak i jednotlivé zemědělské podniky, resp. soukromí zemědělci.

Stále častěji bylo také posuzováno využití tepla pro vytápění a ohřev vody v budovách zemědělského areálu i využití tepla pro jiné účely (sušení zemědělských plodin apod.). V roce 2010 jsme takto posuzovali více než 50 projektů bioplynových stanic, z nichž převážná většina byla podpořena z dotačních programů.

» Energetické audity jiných obnovitelných zdrojů

Situace v sektoru fotovoltaických elektráren byla v roce 2010 poměrně hektická s ohledem ke skutečnosti, že se nepodařilo pro tento rok snížit garantovanou výkupní cenu, resp. výši zeleného bonusu. Požadavky investorů tak směřovaly zásadně k dokončení investice do konce roku 2010. Z naší strany bylo zpracováno několik energetických auditů a posudků fotovoltaických elektráren od instalovaného elektrického výkonu 30 kW_p do 2 000 MW_p.

Dále byly zpracovávány energetické audity na kotelny na biomasu.

» Průkazy energetické náročnosti budov

Počínaje 1. lednem 2009 vstoupila v účinnost vyhláška č. 148/2007 Sb., o energetické náročnosti budov. Tuto skutečnost zaznamenal stavební trh se zpožděním, nicméně již v průběhu prvního roku účinnosti bylo zřejmé, že reálný dopad tohoto předpisu do praxe je minimální.

Také v roce 2010 požadovali zadavatelé zpracování PENB především jako jeden z nezbytných dokumentů pro účely vydání stavebního povolení. Souvislost energetických parametrů projektů s budoucími provozními náklady budovy nebyla rozhodujícím parametrem.

Námi zpracované PENB standardně obsahovaly návrh opatření a úprav projektu pro dosažení lepšího energetického standardu budovy pro případ, kdyby se k tomuto řešení investor přiklonil. Součástí PENB byl i stručný návod k užívání budovy po dokončení.

» Bezplatné poradenství

Bezplatné poradenství je tradiční činností naší společnosti, zejména v oblasti výstavby a rekonstrukcí ve standardu velmi nízké spotřeby energie. Již předchozí rok 2009, s rozjezdem dotačního programu Zelená úsporám, dostalo toto poradenství nový náboj. Příjemci poradenství byli převážně majitelé rodinných domů, ale stále častěji též zástupci bytových domů, panelových i nepanelových.

Během roku 2010 jsme poskytli 568 poradenských hodin. Zájem o tyto konzultace se během roku kolísal, zejména s ohledem na mediální informace o programu Zelená úsporám.

» Zelená úsporám

Během roku byly v programu Zelená úsporám tři základní mezníky, a to 28. února, kdy mělo dojít k zastavení podpory na přípravu a realizaci projektů (nakonec podpora pokračovala), dále 24. srpna, kdy došlo k ukončení příjímání žádostí pro panelové bytové domy, a 29. října, kdy došlo k přerušení příjímání žádostí SFŽP. Během necelých deseti měsíců, resp. do přerušení příjímání žádostí SFŽP jsme vypracovali celkem 57 posudků, z toho 24 rodinných, 19 bytových domů, vč. pasivních domů, a 15 posudků v kategorii obnovitelných zdrojů.

» Pasivní domy

Své naplnění přinesla i spolupráce s Centrem pasivního domu, kdy kromě společného připraveného projektu bylo z naší strany poskytováno bezplatné poradenství a konzultace jak stavebníky, tak pro architektky a projektanty.

Naši experti provedli několik výpočtů rodinných domů v programu PHPP a pomohli upravit parametry projekty tak, aby domy byly pasivní a současně splňovaly kritéria nastavená jejich budoucími obyvateli.

Oběma přístupů – metodikou dle TNI 73 0330 i podle PHPP byl také zpracován výpočet jednoho z prvních pasivních bytových domů v ČR.

» Stavebně-technické detaily

Nepříliš často poptávanou, nicméně o to důležitější aktivitou bylo zpracování detailů provedení stavebních prvků a to jak u novostaveb, tak u stávajících objektů jak pro stavebníky - fyzické osoby, tak pro projektční kanceláře.

LIDÉ

V roce 2010 došlo ke změně v nejvyšším orgánu společnosti - správní radě. Ta nadále pracuje ve složení: Jan Picka (předseda), Eliška Vejchodská (členka), Shumran Hafoudh (člen).

Za řízení společnosti zodpovídá Miroslav Šafařík (spoluzakladatel a ředitel společnosti), který je současně počínaje 1. 1. 2010, v souladu s novelou zákona o obecně prospěšných společnostech, statutárním zástupcem společnosti.

Činnost společnosti je zajišťována kmenovými zaměstnanci a externími spolupracovníky v Praze i v dalších regionech. Počet kmenových pracovníků se v průběhu roku měnil a dosáhl 9 zaměstnanců, ke konci roku se počet zaměstnanců stabilizoval na 7, z toho jedna pracovnice na mateřské dovolené.

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2010

Finanční výsledky za rok 2010

ROZVAHA (v celých tisících Kč)		
AKTIVA	na začátku období	na konci období
Aktiva celkem	499	1389
Dlouhodobý majetek celkem	216	169
Dlouhodobý hmotný majetek celkem	468	477
Krátkodobý majetek celkem	283	1220
Pohledávky celkem	123	1002
Krátkodobý finanční majetek celkem	148	203
PASIVA	na začátku období	na konci období
Pasiva celkem	499	1389
Výsledek hospodaření celkem	-897	-995
Neuhrazená ztráta minulých let	-363	-897
Cizí zdroje celkem	1396	2384
Dlouhodobé závazky celkem	300	300
Krátkodobé závazky celkem	1093	2084

VÝKAZ ZISKŮ A ZTRÁT (v celých tisících Kč)	Činnost hlavní	Hospodářská	Celkem
Spotřebované nákupy celkem	28	42	70
Služby celkem	1061	2762	3823
Osobní náklady celkem	1812	1801	3613
Ostatní náklady celkem	13	82	95
NÁKLADY CELKEM	2964	4687	7651
Tržby za vlastní výkony a zboží	307	5090	5397
Ostatní výnosy celkem	9	0	9
Provozní dotace celkem	2166	0	2166
VÝNOSY CELKEM	2482	5090	7572
Výsledek hospodaření	-482	403	-79
Daň z příjmů	0	19	19
Hospodářský výsledek po zdanění	-482	384	-98

Finanční výsledky za rok 2009

VÝKAZ ZISKŮ A ZTRÁT 2009 (v celých tis. Kč)	Činnost hlavní	Hospodářská	Celkem
NÁKLADY CELKEM	2672	1951	7623
VÝNOSY CELKEM	1830	2260	4090
Výsledek hospodaření	-842	309	-533
Daň z příjmů	1	0	1
Hospodářský výsledek po zdanění	-843	309	-534